Bestuurskunde
Faculteit der Sociale Wetenschappen

GGD Rotterdam-Rijnmond

Management en implementatie van milieubeleid: in de bodem

dr. 5.1, 2, 5.1, 2, e 5.1, 2, e
dr. 5.1, 2, e
prof.dr. 5.1, 2, e
Studenten Bestuurskunde

Academische Werkplaats MILIEU EN GEZONDHEID

Erasmus

Voorlopige rapportage

Academische Werkplaats
MILIEU EN GEZONDHEID

- Vraagstelling
- Aanpak onderzoek
- Bevindingen
- Analyse/verklarende factoren

➔Discussiepunten

- Debat: vragen, opmerking, discussie

GGD
Rotterdam-Rijnmond

Erasmus

Vraagstelling

- Aanleiding
- Algemene vraag: welke factoren en mechanismen bepalen de mate en de effectiviteit van implementatie van milieu- en gezondheidsbeleid
- Casus: diffuus lood in de bodem
  - Hoe wordt beleid lokaal vorm gegeven en waarom?
  - Hoe krijgt de uitvoering vorm, met welk resultaat, hoe te verklaren?
  - Tot welke conclusies en vragen leidt dit?
    - Voor lood-in-de-bodembeleid
    - Voor milieu- en gezondheidsbeleid

Academische Werkplaats MILIEU EN GEZONDHEID

GGD Rotterdam-Rijnmond

Aanpak onderzoek

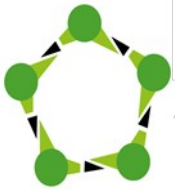
- Cases:
  - Amsterdam, Rotterdam, Zaanstad, Zuid-Holland
  - 11 andere gemeenten
  - Vergelijking lood-fijnstof Rotterdam
- Analysekader
  - Theoretische factoren (context, situationele omstandigheden, uitvoerbaarheid, afhankelijkheden, belangen)
  - Rol actoren (bevoegd gezag, OD, GGD, ontwikkelaars, bewoners)
- Documenten en 64 interviews met 51 respondenten

Academische Werkplaats MILIEU EN GEZONDHEID

GGD Rotterdam-Rijnmond

Erasmus

Casus Zaanstad: beleid en uitvoer

Academische Werkplaats
MILIEU EN GEZONDHEID

- Drie beleidssporen
  - Kinderspeelplaatsen boven 530 saneren
  - Gefaseerd onderzoek in 17.600 particuliere tuinen
  - Subsidieregeling
- Norm 800, daaronder gebruiksadvies
- Uitvoering
  - Kinderspeelplaatsen
  - Pilot tuinen
  - Subsidieregeling

Casus Zaanstad: actoren

- Gemeente
  - Afd. Vakspecialisten: initiatief, regie beleid, netwerken
  - Ingenieursbureau: aanbesteding, maatwerk
- Omgevingsdienst: handhaafbaarheidstoets, toezicht handhaving
- GGD:
  - Communicatie
  - Beperkte capaciteit
- Bewoners
  - Weinig onrust

Casus Zaanstad: observaties

- Beeld: voorloper, nette en krachtige aanpak
- Huidige inrichting maatgevend
- Aanwezigheid kinderen speelt niet mee
- Corporaties doen niet mee
- Doelverschuiving?
- Betrokkenheid OD, GGD
- Netto resultaat (ongeveer 15%?)
- Effectiviteit gebruiksadvies?

Casus Rotterdam: beleid en uitvoe

Academische Werkplaats
MILIEU EN GEZONDHEID

- Beleid
  - Uitgebreide inventarisatie → precies risicolocaties
  - Prioritering: 1) kinderspeellocaties, 2) moes-tuinen/stadslandbouw, 3)particuliere tuinen
  - Daarbinnen op basis van ernst verontreiniging, herontwikkeling en bewonersinitiatieven
- Norm 370 (370-750 zo mogelijk afdekken + gebruiksadvies, boven 750 saneren)
- Inventarisatie gereed
- Besluitvorming over prioritering

GGD Rotterdam-Rijnmond

Erasmus

Casus Rotterdam: actoren

- Gemeente
  - Politiek/bestuur
  - Ingenieursbureau: projectleiding
  - Intensief contact met GGD en DCMR
  - Ruimte en Wonen
- GGD: focus op feitelijke risico's, norm; meedenkend
- Omgevingsdienst (DCMR): adviserend, toezicht

Casus Rotterdam: observaties

Academische Werkplaats
MILIEU EN GEZONDHEID

- Veel geïnvesteerd in inventarisatie
- Nog nader onderzoek nodig
- Beperkte mogelijkheden om maatregelen te treffen
- Gemeente als probleemeigenaar
  - ➢ Budget als randconditie
  - ➢ Communicatie: info op website
  - ➔ Rol eigenaars, corporaties?

GGD
Rotterdam-Rijnmond

Erasmus

Casus Amsterdam: beleid en uitvo

Academische Werkplaats
MILIEU EN GEZONDHEID

- Uniform beleid, maar op dit moment formeel niet helemaal duidelijk
- Nieuw beleid overwogen (norm, faciliteren eigenaars, communicatie)
- Uitvoering
  - Nieuwbouwlocaties: zo nodig sanering vooraf
  - Oudbouw: terughoudend beleid
  - Kinderspeellocaties nog niet systematisch bekeken
  - Beperkte communicatie
  - Onafhankelijk advies

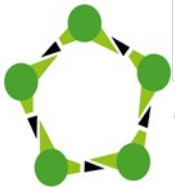
GGD Rotterdam-Rijnmond

Erasmus

Casus Amsterdam: actoren

- Gemeente: ambivalentie
  - Serieus probleem
  - Urgentie/mogelijkheden beperkt
- Rol GGD: bij beleidsvorming
  - Visie op communicatie
- Rol OD: VTH
  - Visie: serieus probleem
- Ontwikkelaars: belang bij vergunningen
- Ondernemers: vermijden overlast
- Bewoners

Casus Amsterdam: observaties

Academische Werkplaats
MILIEU EN GEZONDHEID

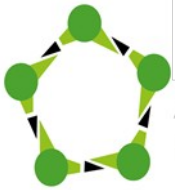
- Differentiatie in uitvoering
  - Perceptie probleem
  - Perceptie opstelling bewoners [inderdaad passief]
  - Uitvoerbaarheid
  - Regelgestuurd?
- Verhouding risicoverdeling en feitelijke aanpak
- Bekendheid en effectiviteit gebruiksadvies

GGD
Rotterdam-Rijnmond

Erasmus

Casus Zuid-Holland: beleid en uitv

Academische Werkplaats
MILIEU EN GEZONDHEID

- Nieuw beleid in ontwikkeling
- Sanering koppelen ruimtelijke ontwikkeling
- Voorgenomen inventarisatie kinderspeellocaties in aandachtsgebieden
- Geen onderzoek particuliere percelen
- Alblasserdam/Kinderdijk
- Feitelijk norm lijkt 800
- Gemeenten betrokken bij praktische aspecten
- Afronding lopende projecten

GGD
Rotterdam-Rijnmond

Erasmus

Casus Zuid-Holland: actoren

- Provincie
  - Beleid in ontwikkeling
  - Beperkte capaciteit
  - Opdrachtgever
- OD’s
  - Uitvoerder met capaciteit
  - Verschillen in probleemperceptie/rolinvulling
- Gemeenten
  - Verschillen in probleemperceptie/urgentie
  - Beperkte capaciteit

Casus Zuid-Holland: Observaties

- Nog weinig onderzoek/sanering
- Soms verschil in visie gemeente vs OD

Conclusies

- Beleid en concretisering uitvoering bepaald door
  - Dominante probleemdefinitie
  - Perceptie van uitvoerbaarheid
  - Beschikbare middelen.
  - Situatieafhankelijke factoren
  - Interacties, relaties, afhankelijkheden
  - Doelverschuiving
- Verschillen in aanpak en veronderstellingen
- Nog geen harde conclusies over effect

Toekomstige ontwikkelingen

- Anticipatie op nieuwe inzichten/gegevens?
- Anticipatie op toekomstige inrichting/gebruik
- Anticipatie op verantwoordelijkheden en mogelijkheden in kader Omgevingswet
  - Aandacht bij gemeenten, provincie en ODs
  - Integrale afweging
  - Interne organisatie
  - Participatie

→ Implicaties voor transitie m.b.t. bodem

Discussiepunten

- Urgentie vs realiseerbaarheid
- Huidig vs toekomstig gebruik
- Verantwoordelijkheid en financiering
- Communicatie
- Omgevingswet
- Aanvullend onderzoek?